

Arbets- och företagsnämnden

Årsrapport samhällsorientering genom Centrum för samhällsorientering

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Hösten 2017 genomfördes en utvärdering av dåvarande kundval inom samhällsorientering, vilken resulterade i att kommunen sedan september 2019 valde att åter ingå i kommungemensamt samarbete kring samhällsorientering i Stockholms län genom avtal med Centrum med samhällsorientering (CSO). Kommunen har inte genomfört någon kvalitativ utvärdering för samhällsorientering genom kundvalet under år 2019 med anledning av att det var under avveckling. I bifogad rapport redovisas den utvärdering av verksamheten 2019 som har genomförts av CSO. Eftersom Nacka kommun endast har deltagit under en kortare del av hösten och med ett mindre antal deltagare är det inte möjligt att bedöma måluppfyllelsen ur ett Nackaperspektiv. Ärendet redovisar således endast statistik och redovisning av övergripande måluppfyllnad för CSO.

Ärendet

Samhällsorientering är en lagstyrd utbildning för nyanlända invandrare i syfte att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Från den 1 december 2010 är det kommunen som ansvarar för att ge samhällsorientering till nyanlända invandrare.

Hösten 2017 genomfördes en utvärdering av samhällsorienteringen i eget kundval. Utvärderingen visade att kommunens anordnare hade utmaningar med att erbjuda samhällsorientering på modersmål inom främst de mindre språken med på grund av sviktande kundvolym. Det förekom även att anordnare hade svårt att erbjuda samhällsorientering på modersmål för de större språken.

Mot bakgrund av detta beslutade kommunfullmäktige att kundvalet samhällsorientering skulle upphöra 31 augusti 2019 och arbets- och företagsnämnden beslutade då att ingå överenskommelse om samverkan kring samhällsorientering med CSO från och med 1

september 2019 i samband med ny upphandlings- och avtalsperiod. CSO har från den 1 september startat nytt ramavtal med upphandlade leverantörerna Elvira Kunskapsutveckling AB och Cuben Utbildning AB. Avtalstiden löper till och med 31 augusti 2022, med möjlighet till förlängning i ett år till lika villkor.

Under 2019 anmäldes totalt 2 426 personer till samhällsorientering via CSO och 1 808 personer genomförde kursen under året. Från målgruppen anhöriginvandrare har 175 personer anmälts, varav 133 kvinnor. Antalet anmälda anhöriginvandrare har ökat under året i jämförelse med 2018 då 150 personer anmäldes. Nacka har sedan september 2019 deltagit med 47¹ kunder varav 27 kvinnor. Utöver dessa genomförde ytterligare 82 personer varav 46 kvinnor samhällsorientering under perioden innan kundvalet avvecklades.

CSO har under verksamhetsåret 2019 haft tre fokusområden och ett mål. Fokusområde ett är att stödja kommunerna i deras arbete för att nå och motivera personer ur målgruppen att delta i samhällsorientering. Under 2019 har CSO arbetat kontinuerligt med att nå ut till anhöriginvandrare för att informera om kursen och att stötta kommunerna i detta arbete. CSO har skapat en plan för att kontinuerligt nå ut till elever och personal på sfi-skolor om samhällsorientering. Exempelvis skapades en power point-presentation med tillhörande talmanus som kan användas när kommunerna gör planerade informationsbesök i sfi-skolor för att berätta om kursen. CSO har även mejlat ut informationsbrev till länets sfi-skolor samt gjort ett utskick med informationsmaterial till skolorna. I Nacka kommun sker etableringssamtal gemensamt mellan Arbetsförmedlingen och kommunen, vilket gör att samtliga deltagare i etableringsprogrammet får information om samhällsorienteringen. Samtliga sfi-skolor som är auktoriserade i Nacka kommun har vetskap om samhällsorienteringen och informerar eleverna på skolorna.

Fokusområde två handlade om lokal förankring. Enligt lagen om samhällsorientering ska kursen ha lokal förankring. Målet för 2019 var att ha etablerat varaktiga kontakter för lokal förankring, med fokus på samarbeten som rör barn- och familjefrågor. CSO ska underlätta och förmedla kontakten mellan kommunen och leverantörerna så att den lokala förankringen inom samhällsorienteringen ökar. Arbetet påbörjades under 2019 men har inte slutförts under året, därmed har inte detta mål uppnåtts fullt ut. Arbetet kommer att fortsätta även under 2020.

Fokusområde tre handlade om att utveckla kvaliteten. Kvalitetsuppföljning av samhällsorientering sker på flera sätt, genom avtalsuppföljning med leverantörer, slutrapporter, auskultationer, gruppintervjuer med kursdeltagare samt utvärderingsenkäter till samtliga deltagare. Inför det nya ramavtalet, som trädde ikraft 1 september 2019, har CSO arbetat med att utveckla nya rutiner och mallar för auskultationer, gruppintervjuer och

¹ I rapporten anges felaktigt att antalet deltagare från Nacka kommun var 3 stycken

utvärderingsenkäter med mera. De nya mallarna har testats i flera kurser och reviderats efter hand.

Målet för CSO under 2019 var att utveckla metoder för att mäta vad deltagare har lärt sig under kursen. Under hösten 2019 utformade CSO ett frågeformulär med flervalfrågor som översattes till aktuellt kursspråk. Frågorna utgick från samma teman som tas upp i deltagarenkäten och belyste därmed centrala teman inom kursen. Frågeformuläret delades ut sista kursdagen i tre kurser på arabiska. Det var frivilligt att delta men alla kursdeltagare valde att medverka. Enkäten besvarades anonymt. Deltagare som inte var läs- och skrivkunniga fick hjälp av en annan deltagare att fylla i enkäten, vilket är en punkt som behöver justeras inför eventuella kommande satsningar. 95 procent av deltagarna svarade att de kan rekommendera kursen till en vän och resterande fem procent svarade vet ej.

Ekonomiska konsekvenser

Genom årsrapport från CSO innehållande verksamhets- och kvalitetsuppföljning säkerställs att kommunen erhåller den verksamhet som beställs och betalas för. Uppföljningen bidrar till uppfyllnad av det övergripande målet om maximalt värde för skattepengarna.

Konsekvenser för barn

Kommunens ansvar att så tidigt som möjligt ge vuxna kunskaper om det svenska samhället berör i högsta grad barn. Centrum för samhällsorientering möjliggör detta och risk för utanförskap minskar, vilket påverkar barn positivt.

Bilaga

Årsrapport Centrum för samhällsorientering i Stockholms län 2019.

Carina Filipovic
Enhetschef
Arbets- och företagsenheten

Maria Palme
Biträdande enhetschef
Arbets- och företagsenheten